

NUTIKAS TOETUSMEETME KASUTAMINE

TARTU 2017

Koostajad: Karmen Kert, Viktor Muuli, Piret Ehrenpreis

SA Eesti Teadusagentuur

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti tuleviku heaks

Sisukord

Sisukord	2
Sissejuhatus	3
Metoodika	4
Kokkuvõte.....	5
Tulemused	6
Ettevõtete profiil.....	6
Toetuse taotlemisega seotud aspektid (vastasid toetust taotlenud ettevõtted)	8
1. Info- ja abimaterjalid	8
2. Taotluse koostamine	10
Mittetaotlenud ettevõtted	12
Lisa 1.....	14
Küsimustik	14

Sissejuhatus

„Rakendusuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades“ (NUTIKAS) on toetusmeede, mida jagab SA Archimedes koostöös Eesti Teadusagentuuriga (ETAg) eesmärgiga toetada ettevõtete ja teadusasutuste koostööd. Meetmest taotletav toetus aitab Eesti äriregistrisse kantud ettevõtetel tellida ülikoolidelt ja teadusasutustelt rakendusuringuid või tootearendusprojekte, mis sobituvad nutika spetsialiseerumise kasvualdkondadesse.

Kehtiv Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonistrateegia 2014-2020 „Teadmistepõhine Eesti“¹ toob välja toodud kasvualdkonda:

1. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT), mis on seotud teiste majandusaladega (näiteks küberturvalisus, tarkvaraarendus või IKT kasutamine tööstusprotsesside automatiseerimiseks);
2. Tervisetehnoloogiad- ja teenused (näiteks biotehnoloogia või IT kasutamine meditsiiniteenuste ja -toodete arendamiseks);
3. Ressursside tõhusam kasutamine (näiteks materjaliteadus ja -tööstus, innovaatiline ehitus, keemiatööstus (põlevkivi senisest tõhusam kasutamine).

Ühe projekti kohta on NUTIKAS toetuse summa vahemikus 20 000 – 2 miljonit eurot. Ettevõtteid osalevad omapoolse rahalise panusega sõltuvalt ettevõtte suurusest ja sellest, kas tegemist on tootearenduse või rakendusuringuga.

ETAg viis 7. kuni 24. septembrini 2017 läbi veebiküsitluse NUTIKAS toetusmeetme kasutamise kohta. Küsitluse eesmärgiks oli kaardistada võimalikud põhjused, mis takistavad ettevõtteid toetust taotlemast.

---

¹ Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti”
https://www.hm.ee/sites/default/files/59705_teadmistepohine_eesti_est.pdf

Metoodika

Küsimustik edastati umbes 300² ettevõttele – nende seas olid 2016. ja 2017. aasta taotlusvoorude infopäevadel osalejad, NUTIKAS toetuse varasemad taotlejad ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt (EAS) varasemad teadus- ja arendustegevuse toetuste saajad. Lisaks saadeti küsitlus laiali 31 erialaliidu, klasteri ja katuseorganisatsiooni esindajatele palvega edastada küsitlus oma liikmetele³.

Küsitlusele vastas 82 ettevõtte esindajat.

Küsitlus koosnes neljast plokist ja 15 küsimusest (iga ploki alla kuuluvad küsimused leiab lisast 1):

1. Meetme info ja abimaterjalid: palusime vastajatel hinnata meetme info ja abimaterjale.
2. Taotluse koostamine: palusime vastajatel hinnata taotluse koostamise eri etappe.
3. Toetuse mittetaotlemise põhjused: palusime märkida toetuse mittetaotlemise põhjused.
4. Ettevõtte taustinfo: ettevõtte suurus, vanus, põhitegevusvaldkond ja -koht.

Erineva taotlemiskogemusega ettevõtetele olid küsimused erinevad. Toetust taotlenud ettevõtjad vastasid küsimustele plokkidest „Meetme info ja abimaterjalid“, „Taotluse koostamine“ ja „Ettevõtte info“. Ettevõtted, kes ei olnud varem meetmest toetust taotlenud, vastasid küsimustele plokkidest „Toetuse mittetaotlemise põhjused“ ja „Ettevõtte info“. Tänu sellisele jaotusele saime adekvaatsemaid hinnanguid nii taotlemise protsessi kohta kui ka põhjuste kohta, miks ei ole toetust senini taotletud.

Raportis anname esmalt ülevaate küsitluses osalenud ettevõtete profiilist. Teisena on fookuses varem taotlenud ettevõtted ja nende kogemused meetmest toetuse taotlemisel. Raporti viimases osas keskendume mittetaotlemise põhjustele.

---

² Küsimustik saadeti 337 ettevõtjale. Mitmetelt e-posti aadressidelt tuli tagasi veateated. Seega hindame küsitluse saajate arvu 300-le.

³ 31 erialaliitu, klasterit ja katuseorganisatsiooni: Eesti Masinatööstuse Liit, Eesti Elektroonikatööstuse Liit, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL), Tööstus- ja Kaubanduskoostöökeskuse Liit, Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit, Eesti Elektritööstuse Liit, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit, Eesti Keemiatööstuse Liit, Eesti Laevaomanike Liit, Eesti Plastitööstuse Liit, Eesti Põllumajandus- Kaubanduskoda, Eesti Mööblitootjate Liit, Ravimitootjate Liit, Eesti Rõiva- ja Tekstiililiit, Eesti Toiduainetööstuse Liit, Eesti Sadamate Liit, Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liit, Eesti Turbaliit, Eesti Väike- ja Keskmete Ettevõtjate Assotsiatsioon, Eesti Meretööstuse Liit, Eesti Õliühing, Digitaalehituse klaster, Estonian Connected Health klaster, Tuuleenergia klaster, Puitmajaliit, Eesti Rakuravi klaster, Eesti Logistikaklaster.

Kokkuvõte

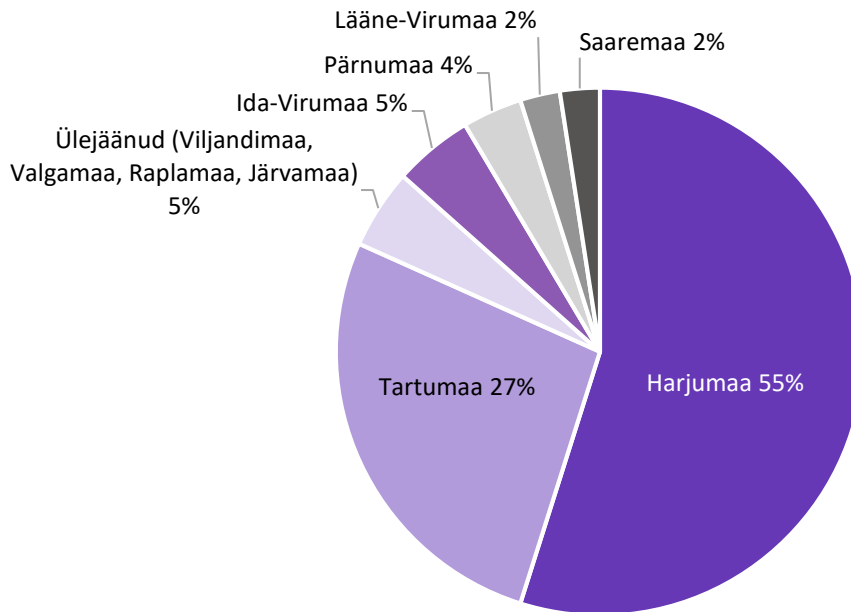
Toetust varem mittetaotlenud ettevõtete puhul on mittetaotlemise peamiseks põhjuseks ebakindlus, kas projekt vastab meetme tingimustele või mitte. Selle tõid probleemina välja ligi pooled vastanutest. Olulisteks pidurdavateks faktoriteks on kolmandiku vastanute jaoks olnud ka info puudus ja veerandile taotlemise näiline keerukus (24%). Lisaks eelistavad 28% vastanutest teha arendustööd ettevõtte sees ning 24% ei soovi arendustööks kaasata avaliku sektori vahendeid.

Toetust taotlenud ettevõtetel on taotlemisega olnud üldiselt positiivsed kogemused. 75%-le taotlejatest ei olnud ükski taotlusprotsessi etapp üle jõu käiv ning 90% taotlejatest peavad meedet puudutavat informatsiooni arusaadavaks ja selgeks. Hirmud taotlemise keerukusest ja protsessi bürokraatiast ei ole põhjendatud. Küll aga tuleks infomaterjalides praegusest enam lahti seletada meetme tingimused, et potentsiaalsed taotlejad ei tunneks ebakindlust selle üle, kas nende projekt vastab tingimustele või mitte.

Tulemused

Ettevõtete profiil

Ettevõtete keskmine vanus oli 13.2 (standardhälve = 11.9)⁴ aastat, sh vanima ettevõtte vanus oli 78 ja kõige nooremal pool aastat. Ettevõtete põhitegevuskohaks oli peamiselt Harjumaa (55%) ja Tartumaa (27%) (joonis 1).

Joonis 1. Ettevõtete jaotus protsentuaalselt põhitegevuskoha lõikes (maakonna täpsusega) (N=82).

Palusime vastajatel märkida vabas vormis nende ettevõtete põhilise tegevusvaldkonna. Saadud vastused viisime kokku Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori (EMTAK) tegevusaladega⁵. 44% ettevõtte põhitegevusvaldkonnaks oli töötlev tööstus (joonis 2). Viiendiku ettevõtete põhitegevusvaldkond kuulus EMTAK-i kutse-, teadus- ja tehnikaalaste tegevuste hulka ning 13% tegutses info ja side valdkonnas. Kolme ettevõtte (4%) puhul ei olnud põhitegevusvaldkonda võimalik EMTAK koodidega ühildada.

Suur enamus ettevõtetest olid kas mikroettevõtted⁶ (57%) või väikeettevõtted⁷ (23%) (joonis 3). Keskmise suurusega ettevõtteid⁸ oli 17% ning suureettevõtetega⁹ oli seotud 3% vastajatest.

⁴ Keskmine vanus arutati 81 vastaja põhjal, kuna üks vastaja oli ettevõtte vanuseks märkinud "alustav ettevõtte"

⁵ EMTAK 2008 selgitavad märkused

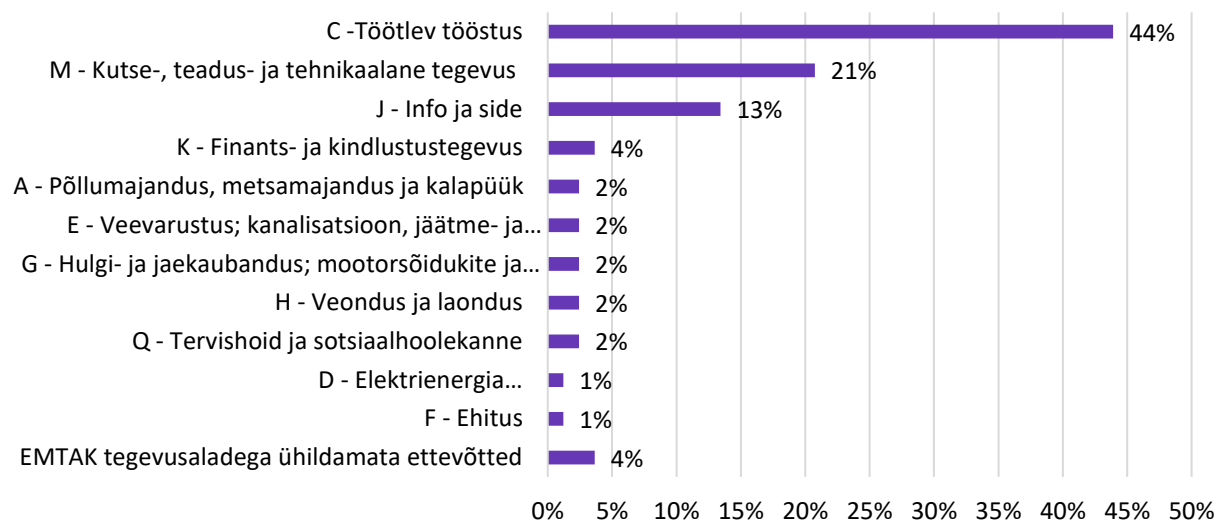
http://www.rik.ee/sites/www.rik.ee/files/elfinder/article_files/EMTAK%202008%20EST%20-%20selgitavate%20m%C3%A4rkustega.pdf

⁶ Mikroettevõtte – ettevõtte, kus töötab vähem kui 10 töötajat ning aastakäive ja/või bilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en

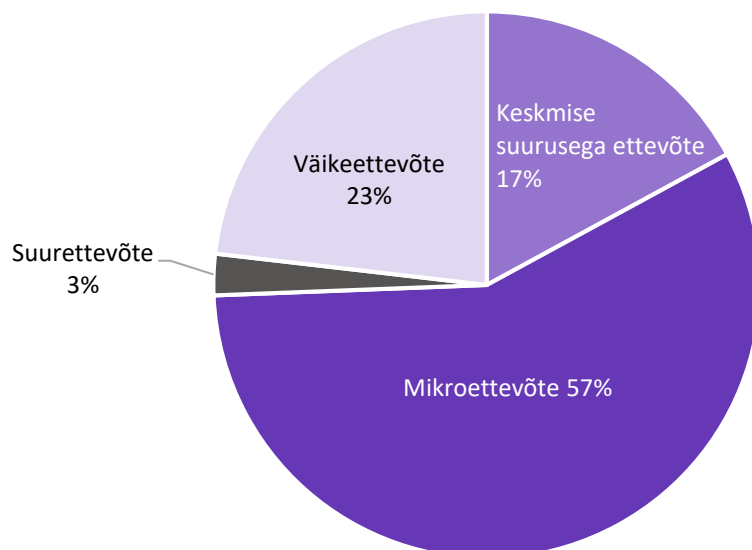
⁷ Väikeettevõtte – ettevõtte, kus töötab vähem kui 50 töötajat ning aastakäive ja/või bilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot

⁸ Keskmise suurusega ettevõtte – ettevõtte, kus töötab 50-250 töötajat ning aastakäive on 10-50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht 10-43 miljonit eurot

⁹ Suureettevõtte – ettevõtte, kus töötab rohkem kui 250 töötajat ning aastakäive ületab 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ületab 43 miljonit eurot

Joonis 2. Ettevõtete jaotus protsentuaalselt EMTAK tegevusalade lõikes (N=82)

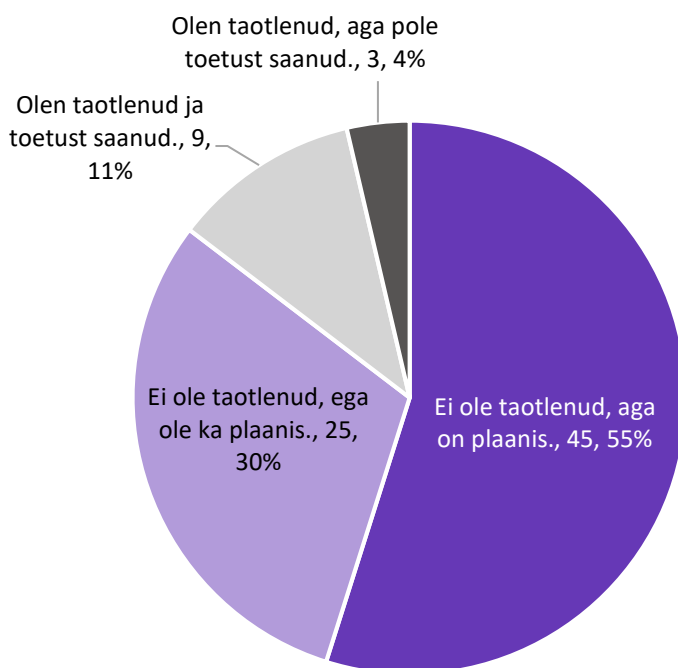

Joonis 3. Ettevõtete jaotus protsentuaalselt ettevõtte suuruse lõikes (N=82)

Toetuse taotlemisega seotud aspektid (vastasid toetust taotlenud ettevõtted)

Kõikidest vastanutest 12 ettevõtet olid meetmest varem toetust taotlenud (joonis 4). Neist omakorda 9 olid ka toetust saanud.

Kõigi varem taotlenute käest uurisime, milliseid infoallikaid nad olid kasutanud, lasime neil hinnata nõuandjaid, abimaterjale ja taotlemisprotsessi arusaadavust ning palusime nende arvamust, kuidas saaks meedet paremaks muuta.

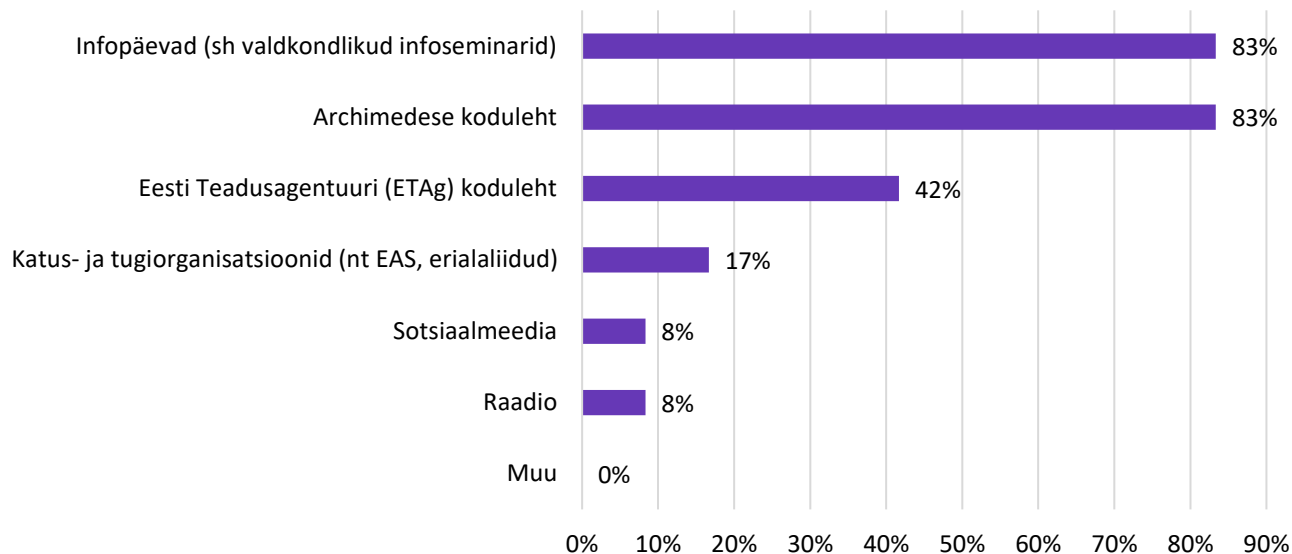

Joonis 4. Vastused küsimusele "Kas olete ettevõtte arendustegevuseks taotlenud NUTIKAS meetmest toetust?" (number näitab vastanute arvu, protsent vastajate osakaalu kõigist vastanutest; N=82)

1. Info- ja abimaterjalid

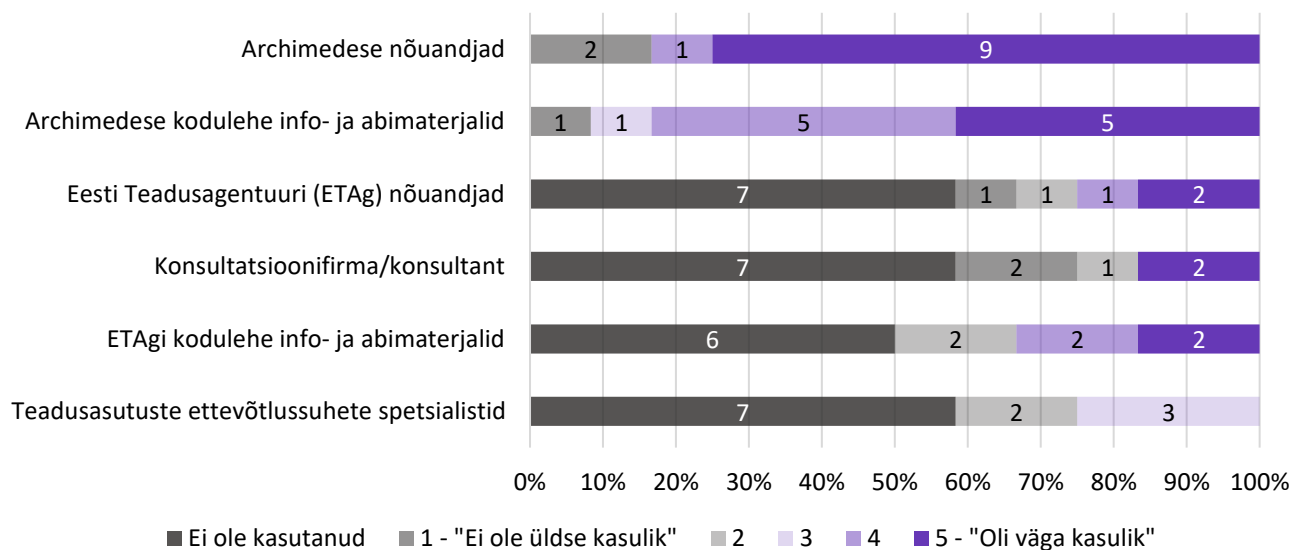
Esimesena palusime märkida, milliseid allikaid olid varem taotlenud ettevõtted toetuse kohta käiva info saamiseks kasutanud (joonis 5). Igal vastajal paluti märkida kõik kasutatud allikad. Kõige enam olid varem taotlenud vastajad kasutanud infoallikana Archimedese kodulehte (83% ehk 10 vastajat) või siis saanud vajaliku info osaledes infopäevadel ja valdkondlikel infoseminaridel (83% ehk 10 vastajat). Alla poole vastajatest (42% ehk 5 vastajat) olid kasutanud info saamiseks Eesti Teadusagentuuri kodulehte. Nii sotsiaalmeediat kui ka raadiot märgiti infoallikana vaid üks kord, mis on 8% vastanutest. Muid infoallikaid ei ole vastajad kasutanud.

Joonis 5. NUTIKAS meetme infoallikate kasutamine varem taotlenute seas protsentuaalselt (n=12). Vastajad said valida kõik sobivad vastusevariandid.

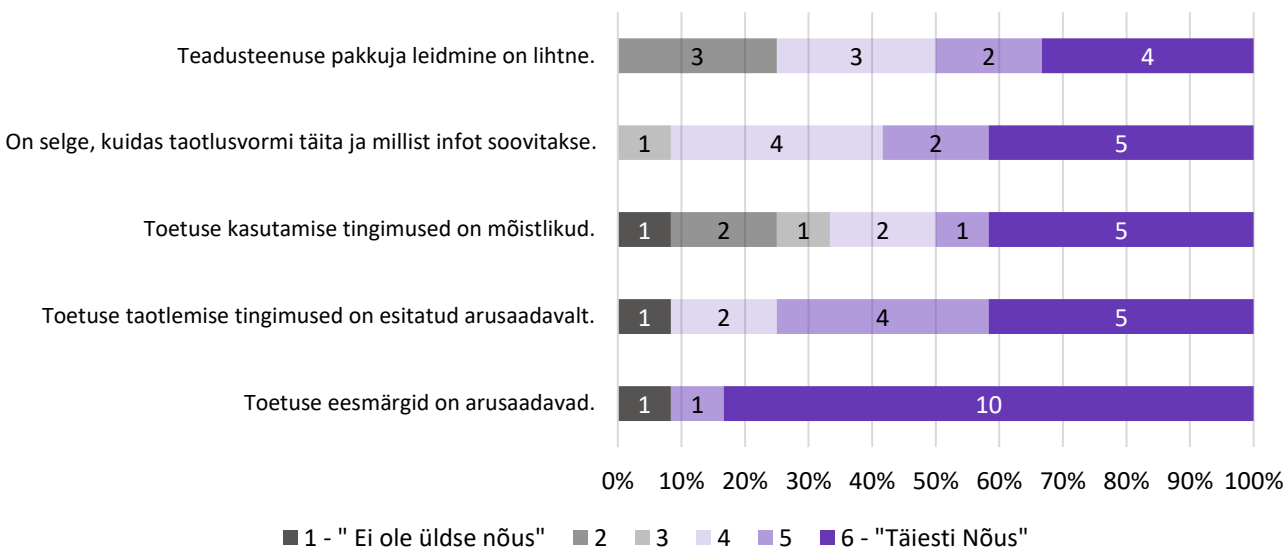
Järgmisena palusime vastajatel hinnata toetuse taotlemise peamisi nõuandjaid ja abimaterjalidele (skaala: 0 – "Ei ole kasutanud", 1 – "Ei olnud üldse kasulik" kuni 5 – "Oli väga kasulik") (joonis 6). Kõige positiivsemalt oli nõuandjana hinnatud Archimedest ning nende info- ja abimaterjale. Üle 80% vastajatest hindasid neid hinnetega 4 ja 5. Ülejäänud nõuandjaid ja abimaterjale ei olnud pooled vastanutest kasutanud.

Joonis 6. Hinnangud nõuandjatele ja abimaterjalidele varem taotlenute seas (n=12). Numbrid joonisel tähistavad vastanute arvu.

Lisaks lasime varem taotlenud ettevõtjatel hinnata taotlusprotsessi kirjeldavaid väiteid skaalal 1 - „Ei ole üldse nõus“ kuni 6 – „Täiesti nõus“ (joonis 7). Kõige enam nõustuti väidetega, et toetuse eesmärgid ja

tingimused on olnud arusaadavad. Kõige vähem oldi nõus väitega, et toetuse taotlemise tingimused on mõistlikud. Kokkuvõttes nõustusid enamus vastajaid esitatud väidetega, mis näitab, et varem taotlenute jaoks on meedet ja taotluse koostamist puudutav informatsioon olnud arusaadav.

Joonis 7. Varem taotlenute hinnangud väidetele (n=12). Numbrid joonisel tähistavad vastanute arvu.

2. Taotluse koostamine

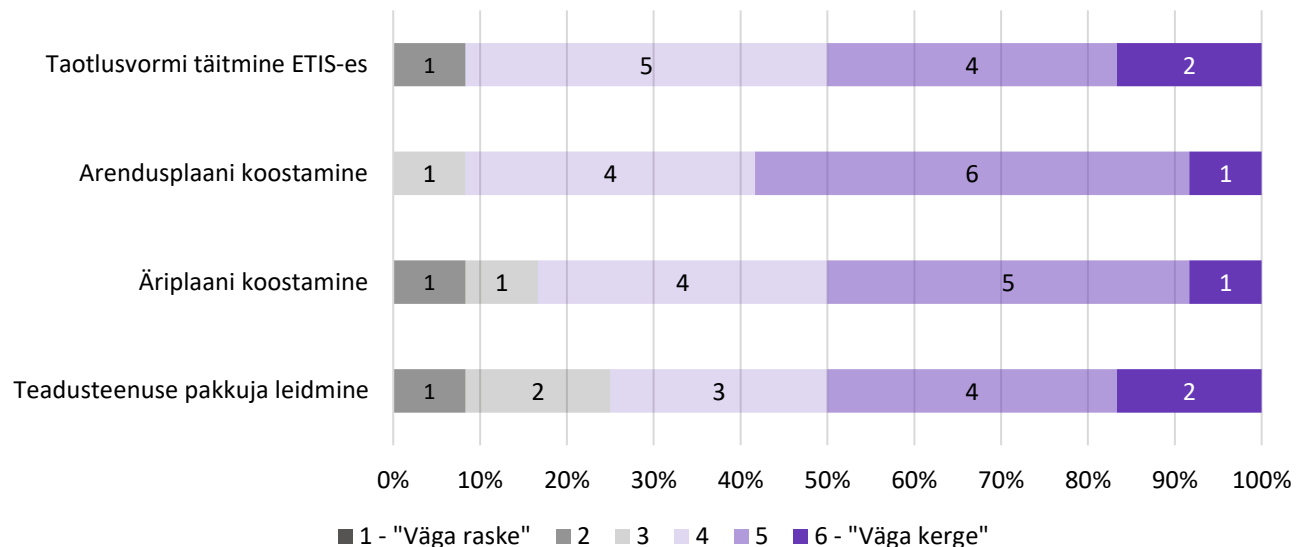
Taotluse koostamise plokis uurisime varem taotlenute käest, kui palju kulus taotluse koostamisele aega, kui kergeks või raskeks hindasid nad taotluse koostamise etappe ning kuidas nad leidsid teadusteenuse pakkuja.

Keskmine taotluse koostamisele kulunud aeg oli 4 kuud (standardhälve = 3.3). Kõige vähem kulutati taotluse koostamiseks aega üks kuu ja kõige rohkem üks aasta.

Hinnangutes taotluse etappidele (skaala 1 – „Väga raske“ kuni 6 – „Väga kerge“) (joonis 8) olid üle poole vastajatest hinnanud kõiki etappe hinnetega 4 kuni 6, mis näitab, et taotluse koostamise protsess on varem taotlenute jaoks olnud pigem kerge. Ükski vastaja ei hinnanud etappe väga raskeks.

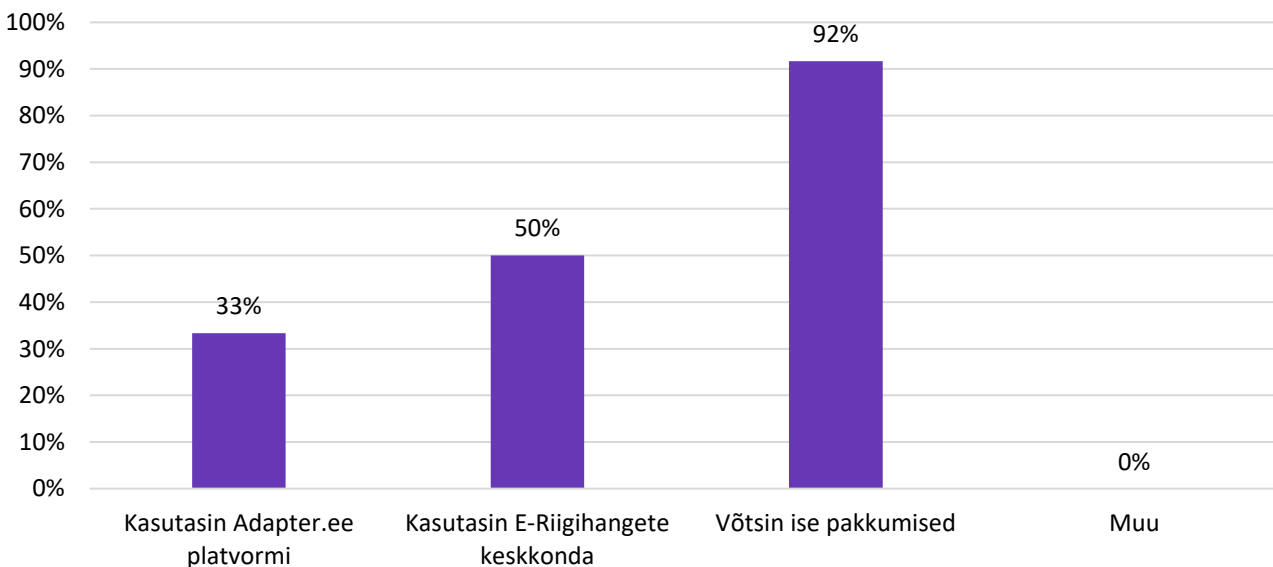
Kõigist taotlemisprotsessi etappidest peeti kõige raskemaks teadusteenuse pakkuja leidmist, kuigi 75% vastanutest (9 vastanut 12-st) on hinnanud ka seda etappi vähemalt pigem kergeks.

Küsitluse vabades vastustes tõid mõned vastajad täiendavalt välja, et teadusasutused ei ole näidanud üles motivatsiooni ettevõtetega koostööd teha.

Joonis 8. Hinnangud taotluse koostamise etappidele varem taotlenute seas (n=12). Numbrid joonisel tähistavad vastanute arvu.

Peaaegu kõik varem taotlenud vastajad leidsid teadusteenuse pakkujad ise (joonis 9). 50% vastanutest oli kasutanud E-Riigihangete keskkonda¹⁰ ja 33% Adapter.ee¹¹ platvormi.

Joonis 9. Teadusteenuse pakkuja leidmine varem taotlenute seas protsentuaalselt (n=12). Vastajad said valida kõik sobivad vastusevariandid.

¹⁰ <https://riigihanked.riik.ee/register/>

¹¹ <https://adapter.ee/>

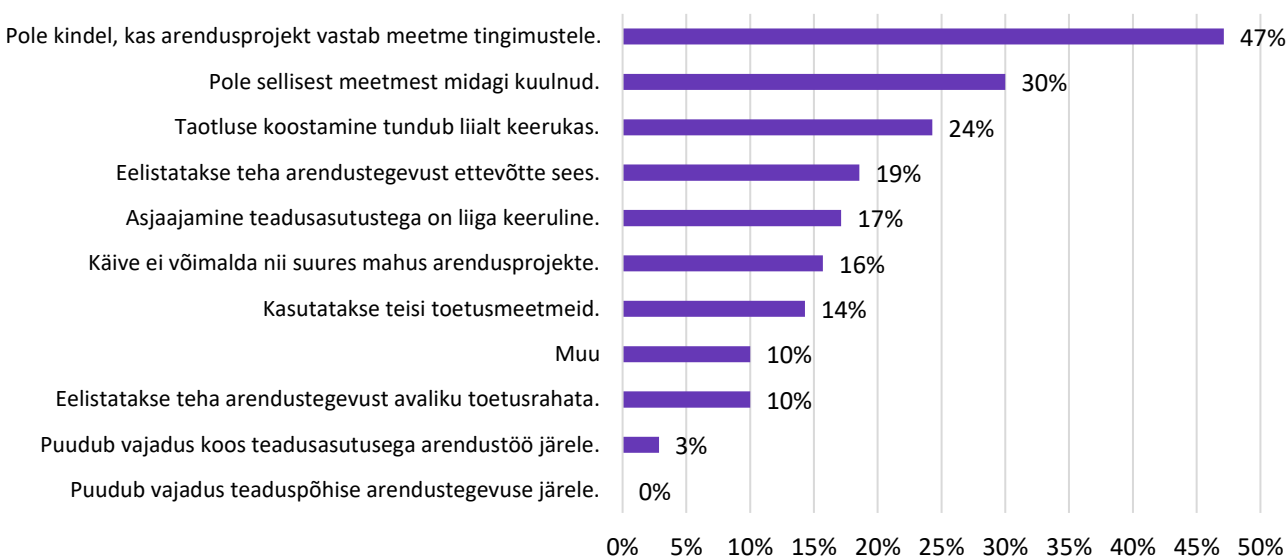
Lisaks palusime vastajatel täiendavalt teha ettepanekuid meetme parendamiseks. Välja toodud soovitusel juhti tähelepanu, et liigne põhjalikkus, mida nõutakse äriplaani koostamisel, ei ole asjakohane tootearenduse ja rakendusuuringu puhul, kus lõpptulemus ei ole taotluse koostamise etapis teada. Sooviti ka rohkem vabadust rahalisi vahendeid kasutada. Samuti mainiti, et ülikoolid lisavad pakkumistesse intellektuaalomandi klauslid, mis võivad olla ettevõtetele ebasoodsad ja mis tuleb hiljem ümber mängida.

Mittetaotlenud ettevõtted

82 vastajast 70 ei olnud NUTIKAS toetust varem taotlenud (joonis 4). Neist 45 plaanivad tulevikus toetust taotleda, 25 vastajat aga mitte. Mittetaotlenud vastajatel lasime märkida kõik võimalikud põhjused, miks nad on senini taotlusprotsessist kõrvale jäänud ja millistest teistest meetmetest nad on toetust taotlenud.

Peamiseks mittetaotlemise põhjuseks on olnud ebakindlus (joonis 10): ligi pooled (47%) vastajatest ei olnud kindlad, kas nende arendusprojekt vastab meetme tingimustele. 30% vastajatest ei ole meetmest midagi kuulnud. Kolmas enim märgitud põhjus oli taotluse koostamise näiv keerukus (24%). Ükski mittetaotlenutest ei toonud taotlemata jätmise põhjuseks vajaduse puudumist teaduspõhise arendustegevuse järele.

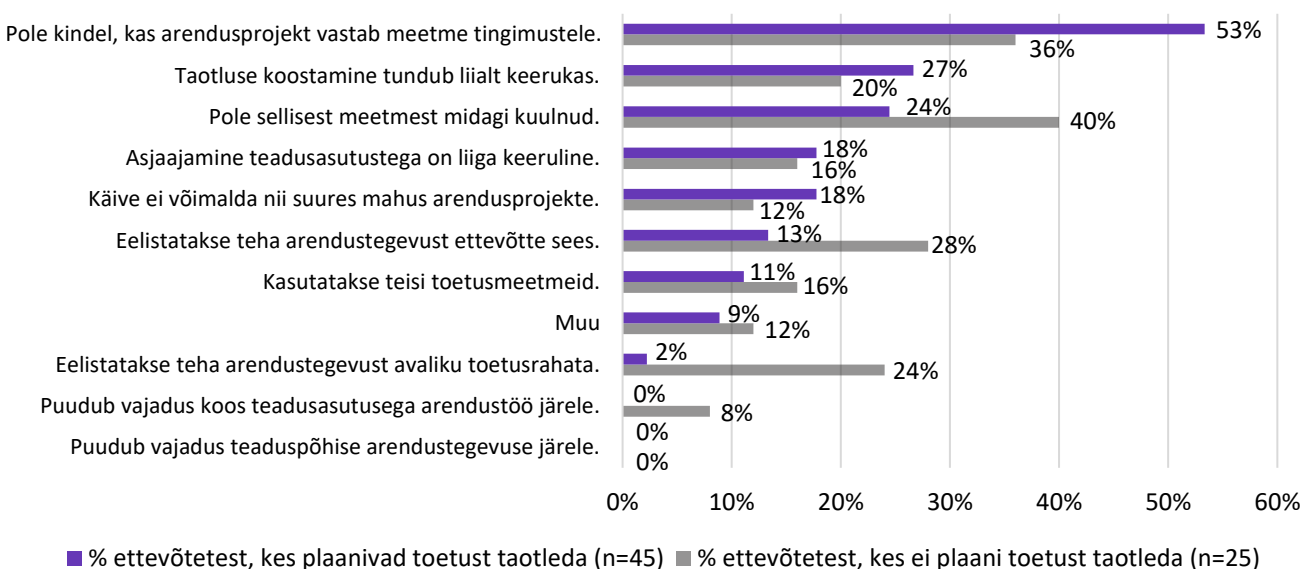
Vastajad said tuua välja ka mittetaotlemise põhjusi, mis meie pakutud loetelus ei kajastunud (Muu = 10%). Näiteks üks vastaja tõdes, et eelnevad kogemused teadusasutustega ei ole andnud tulemusi, on jäänud liialt teoreetilisteks ning reaalsete tulemusteni pole jõutud. Ühe lisapõhjuseks mainiti ka teadusasutuste kompetentsi puudumist tegeleda arendusprojektiga.

Joonis 10. Toetuse mittetaotlemise protsentuaalsed põhjused toetust mitte taotlenud vastajate seas (n=70). Vastajad said valida kõik sobivad vastusevariandid.

Täiendavalt vaatasime potentsiaalseid taotlejaid (n=45) lahus nendest, kes märkisid, et ei plaani toetust taotleda (n=25) (joonis 11). Enam kui poolte (53%) potentsiaalsete taotlejate mittetaotlemise põhjuseks oli ebakindlus, kas nende arendusprojekt vastab meetme tingimustele. Vastajate seas, kes ei plaani toetust taotleda, oli ebakindlus teiseks kõige enam märgitud põhjuseks (36%), seejuures nende peamiseks põhjuseks oli info puudumine (40%). Potentsiaalsete taotlejate teine kõige enam märgitud põhjus oli taotluse koostamise keerukus (27%).

28% ettevõtetest, kes toetust ei plaani taotleda, eelistavad teha arendustegevust ettevõtte sees, 24% ei soovi arendustegevuseks avalikku toetusraha kaasata. Neid põhjuseid esines potentsiaalsete taotlejate seas märgatavalt vähem – 13% eelistasid teha arendustegevust ettevõtte sees ja ainult 2% avalikku toetusraha kaasamata.

Joonis 11. Toetuse mittetaotlemise protsentuaalsed põhjused vastajate seas, kes plaanivad toetust taotleda (n=45), võrdluses vastajatega, kes ei plaani (n=25). Vastajad said valida kõik sobivad vastusevariandid.

Lõpetuseks palusime kõigil mittetaotlenud vastajatel loetleda meetmed, kust nad on varasemalt toetust taotlenud. Kõige enam on kasutatud EASi innovatsiooniosakut (4 korral) ja arendusosakut (2 korral) ning PRIA uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamise toetust (2 korral). Korra mainiti järgmisi meetmeid: EASi starditoetus, EASi klastrimeede ja EASi tehnoloogia arenduskeskuste meede. Nimetati ära ka EL raamprogrammide arendusprojektid (sh SME instrument) ja ELi Life fond.

Lisa 1

Küsimustik

* kohustuslik

1. Kas olete ettevõtte arendustegevuseks taotlenud NUTIKAS meetmest toetust?*

- Olen taotlenud ja toetust saanud.
- Olen taotlenud, aga pole toetust saanud.
- Ei ole taotlenud, aga on plaanis.
- Ei ole taotlenud, ega ole ka plaanis.

Meetme info ja abimaterjalid

2. Kust olete saanud infot NUTIKAS toetuse kohta? Valige kõik sobivad:*

- Archimedese koduleht
- Eesti Teadusagentuuri (ETAg) koduleht
- Infopäevad (sh valdkondlikud infoseminarid)
- Raadio
- Trükimeedia (nt ajalehed, ajakirjad)
- Sotsiaalmeedia
- Katus- ja tugiorganisatsioonid (nt EAS, erialaliidud)
- Muu:

3. Palun hinnake, kui kasulikud on olnud taotluse koostamisel järgmised nõuandjad ja abimaterjalid (skaala: 0 – "Ei ole kasutanud", 1 – "Ei olnud üldse kasulik", 5 – "Oli väga kasulik").*

- Archimedese kodulehel leiduvad info- ja abimaterjalid
- Eesti Teadusagentuuri (ETAg) kodulehel leiduvad info- ja abimaterjalid
- Konsultatsioonifirma/konsultant
- Archimedes
- Eesti Teadusagentuur (ETAg)
- Teadusasutuste ettevõtlussuhete spetsialistid

4. Palun hinnake järgmisi väiteid (skaala: 1 – "Ei ole üldse nõus, 6 – "Täiesti nõus").*

- Toetuse eesmärgid on arusaadavad.
- Toetuse taotlemise tingimused on esitatud arusaadavalt.
- Toetuse kasutamise tingimused on mõistlikud.
- On selge, kuidas taotlusvormi täita ja millist infot soovitakse.
- Teadusteenuse pakkuja leidmine on lihtne.

5. Kui andsite eelmise küsimuse puhul mõnele väitele hindeks 1, 2 või 3, siis palun selgitage, et saaksime taotlusprotsessi paremaks muuta.

Taotluse koostamine

6. Kui pikk oli taotluse koostamise protsess (kuud ja nädalad)?*

7. Palun hinnake, milline osa taotluse koostamisest valmistas raskusi (skaala: 1 – "Väga raske", 6 – "Väga kerge").*

- Teadusteenuse pakkuja leidmine
- Äriplaani koostamine
- Arendusplaani koostamine
- Taotlusvormi täitmine ETIS-es

8. Kuidas leidsite teadusteenuse pakkuja? Valige kõik sobivad: *

- Võtsin ise pakkumised
- Kasutasin Adapter.ee platvormi
- Kasutasin E-Riigihangete keskkonda
- Muu:

9. Kas ja millist tuge oleks taotlusprotsessis veel vaja (näiteks intellektuaalomandit ja äriplaani koostamist puudutav nõustamine vms)?

Toetuse mittetaotlemise põhjused

9. Kui te pole seni NUTIKAS toetust taotlenud, siis mis on põhjused? Valige kõik sobivad:

- Minu ettevõttel puudub vajadus teaduspõhise arendustegevuse järele.
- Minu ettevõttel pole vajadust koostöös teadusasutusega toimuva arendustöö järele.
- Eelistan teha arendustegevust avalikku toetusraha kaasamata.
- Eelistan teha arendustegevust ettevõtte sees.
- Minu ettevõtte käive ei võimalda nii suures mahus arendusprojekte ette võtta.
- Kasutan teisi toetusmeetmeid, sest need vastavad minu vajadustele paremini.
- Asjaajamine teadusasutustega on liiga keeruline.
- Pole kindel, kas minu arendusprojekt vastab meetme tingimustele.
- Taotluse koostamine tundub liialt keerukas.
- Pole sellisest meetmest midagi kuulnud.
- Muu:

10. Palun täpsustage võimalusel, milliseid teisi toetusmeetmeid olete kasutanud.

Ettevõtte info

11. Ettevõtte põhiline tegevusvaldkond:*

12. Ettevõtte suurus: *

- Mikroettevõtte (vähem kui 10 töötajat)
- Väikeettevõtte (vähem kui 50 töötajat, aastakäive ja/või bilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot)
- Keskmise suurusega ettevõtte (50-250 töötajat, aastakäive on 10-50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht 10-43 miljonit eurot)

- Suurettevõtte (rohkem kui 250 töötajat, aastakäive ületab 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ületab 43 miljonit eurot)

13. Ettevõtte asukoht (põhitegevuskoht):*

14. Ettevõtte vanus (aastates): *